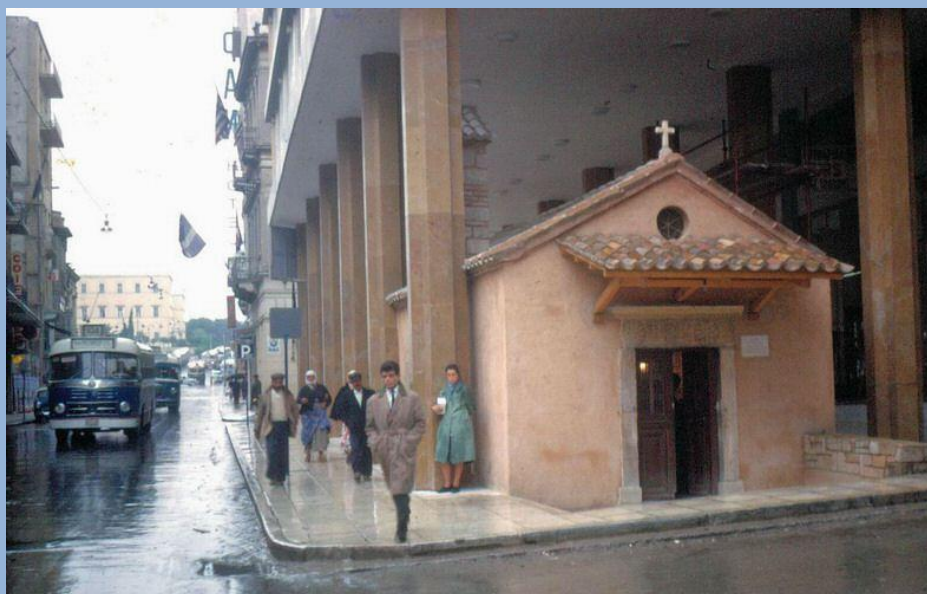

Λίγα λόγια για ένα εκκλησάκι που υπάρχει χρόνια αλλά το ξέρουν λίγοι. **Αγία Δύναμις.**

Γράφει η Ευαγγελία Αφεντάκη

Βρίσκεται στη συμβολή των οδών Μητροπόλεως 15-17 και Πεντέλης 2, κάτω από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Η «Αγία Δύναμις» είναι μονόκλιτος βασιλική με καμάρα και κτίστηκε τον 16ο αιώνα πιθανόν πάνω στα ερείπια του Ναού του ενδοξότερου ήρωα (ημίθεου και κατόπιν θεού) της Ελληνικής Μυθολογίας Ηρακλή, γιου του Δία και της Αλκμήνης, συζύγου του

Αμφιτρώωνος, του οποίου αδυναμία ήταν η δύναμή του. Η επωνυμία «Αγία Δύναμις» αναφέρεται στην Παναγία ως προστάτιδα των επιτόκων γυναικών, γι' αυτό και ο εορτασμός του ναού τελείται στις 8 Σεπτεμβρίου, ημέρα του Γενεσίου της Θεοτόκου.

Ωστόσο η ιστορία φανέρωσε και μια άλλη κρυφή, αλληγορική έννοια της επωνυμίας «Αγία Δύναμη»: ο ναϊσκος αυτός αποτέλεσε στα χρόνια της Επανάστασης του 1821 ουσιαστική Δύναμη για τους Έλληνες αγωνιστές. Στα χρόνια της Επανάστασης του 1821, σε ένα σπιτάκι μέσα στο Μετόχι και κοντά στην Αγία Δύναμη, ο γνωστός πυροτεχνίτης

Μαστροπαυλής κατασκεύαζε πυρομαχικά για λογαριασμό των Τούρκων που βρίσκονταν οχυρωμένοι στο Κάστρο. Μέσα στο Μετόχι, στην «κρυψώνα της Πεντέλης», έκρυψαν οι πατέρες κατά την επιδρομή του Ομέρ Βρυώνη στη Στερεά Ελλάδα τα κειμήλια της Μονής. Ιερά σκεύη, άμφια, άγια λείψανα, τα έγγραφα των ιδιοκτησιών της Μονής, Σουλτανικά φερμάνια και Πατριαρχικά σιγίλια καταστράφηκαν, όταν οι Τούρκοι στρατιώτες, άγνωστο με τίνος υπόδειξη, ανακάλυψαν την κρυψώνα.

Η επαναστατική Δύναμη, όμως που παρείχε το Μετόχι, δεν εξαντλήθηκε εκεί. Διοχετεύτηκε μέσα από πολλούς δρόμους και κάποιοι από αυτούς ήταν μυστικοί. Κάτω από την Αγία Τράπεζα του ναού υπάρχει μια σκάλα που κατεβαίνει προς τα κάτω. Σε βάθος 15 μέτρων, υπάρχει ένας μεγάλος υπόγειος χώρος, σαν σπηλιά. Το χώρο αυτό, στα χρόνια του Αγώνα, χρησιμοποιούσαν οι καλόγεροι της Μονής, σαν εργαστήριο, όπου κατασκεύαζαν πυρίτιδα, σφαίρες και φυσέκια. Στη συνέχεια, μετέφεραν τα πυρομαχικά μέσω μιας υπόγειας στοάς που ξεκινά από τον υπόγειο αυτό χώρο και καταλήγει κάπου κοντά στο σημερινό σκοπευτήριο της Καισαριανής. Εκεί τα παραλάμβαναν χωριάτες με μουλάρια και τα μετέφεραν στους Αγωνιστές, ενώ οι καλόγεροι επέστρεφαν στο υπόγειο εργαστήριό τους.

Ο χώρος αυτός κάτω από το ιερό της Αγίας Δύναμης, όπως και η στοά που ξεκινά από αυτόν, δηλώνει την προγενέστερη ύπαρξη υπόγειας ζωής. Τους τοίχους του κοσμούν παλιές τοιχογραφίες και σκαλισμένες παραστάσεις πουλιών, φύλλων αμπέλου και αγγέλων που κρατούν ρομφαίες. Όλα δείχνουν πως πρόκειται για κάποιον τόπο λατρείας. Μικρές κολώνες, σπασμένες ή γερμένες στο έδαφος, ανάγουν χρονολογικά ακόμη πιο πίσω, στην αρχαιότητα, ίσως στο Ναό του Ηρακλή.